

ELÄVÄ ITÄMERI SÄÄTIÖ

TOIMINTAKERTOMUS 2015

Elävä Itämeri säätiön perustivat Ilkka Herlin, Saara Kankaanrinta ja Anna Kotsalo-Mustonen ja se on rekisteröity 3.3 2008. Toiminnan luonteen ja viestinnän yksinkertaistamiseksi säätiö käyttää julkisuudessa nimeä ”Baltic Sea Action Group (BSAG)”. Säätiön virallinen nimi on rekisteröity Itämeren valuma-alueen kaikilla 14 eri kielellä.

Vuonna 2010 säätiö järjesti, Suomen valtionjohdon vahvalla tuella, ensimmäisen Baltic Sea Action Summitin (BSAS) Helsingissä. Silloin käynnistettiin BSAS-prosessi jonka kautta Itämeren valtiot kannustetetaan yhteistyöhön ja joka harkituin välein voi tuottaa Baltic Sea Action Summitin johonkin ympärysvaltioon. 10.2 2011 Venäjän silloinen PM ilmoitti että Venäjä isännöi seuraavan Summitin jonka seurauksena BSAG vuoden 2012 aikana valmisteli tulevaa Summittia. Huhtikuussa 2013 kansainvälinen Baltic Sea Forum järjestettiin Pietarissa Venäjän PM Dmitri Medvedevin isännöimänä.

Forumissa myös luotiin uusi Venäjän toimintakonsepti: St Petersburg Initiative (SPI), jonka johtoryhmän jäsen BSAG on.

Vuoden 2015 aikana BSAG järjesti sarjan tapahtumia kohdennetuille yleisöille ja osallistui taas Gotlannin Almedalsveckan:in Itämeri-viikkoon.

Vuoden aikana BSAG vaikutti laajasti Suomen hallitusohjelmaan ja n.s. kärkihankkeisiin, nimenomaan ravinteiden kierrättämisen suhteen. Koko vuoden aikana BSAG myös ajoi tarmokkaasti Suomen ravinteiden kierrättämispilotin aikaansaamista. Vuoden 2015 aikana fokuksessa on ollut maatalouden ravinnevirrat ja -taseet sekä lannan hyväksikäyttö siten että lannasta jalostetaan kaupallisia lannoitetuotteita.

Myös säätiön viestintä keskittyi voimakkaasti ravinteiden kierrättämisen esilletuomiseen sekä päättäjille että kuluttajille.

Vuoden 2015 aikana BSAG seurasi EU:n uudistetun kiertotaloussuunnitelman edistymistä ja varmisti että ravinteet ovat osa suunnitelmaa, mm. suoraan varakomissaari Kataisen tapaamisen kautta.

Säätiö jakoi hyvää yhteistyötään eri tiede- ja viranomaisyhteisöjen kanssa, etenkin MMM:n ja YM:n mutta myös mm. Helsingin yliopiston, LUT:in, VTT:n, SYKE:n, LUKE:n ja MTK:n kanssa.

Järki-projektien kautta BSAG toimi kotieläin- ja kasvinviljelytiloilla Suomessa erityisesti edistäen ravinteiden kierrätystä käytännön tasolla.

BSAG Sweden-yhdistyksen toimintaa ylläpidettiin vapaaehtoisvoimin rahoitushaasteista huolimatta.

Vuoden 2015 aikana kertyi uusia sitoumuksia 13 kpl ja vuoden lopussa aktiivisia sitoumuksia oli BSAG:n sitoumuspankissa 66 kpl ja kokonais määrä oli 253 kpl.

Vuoden aikana myös kehitettiin edelleen säätiön varainhankintaa, erityisesti joulukampanjan suhteen.

I YLEISTÄ

BSAG:n toiminnan pääteemoja ovat ravinteiden kierrätys ja orgaanisen aineksen (hiilen) palauttaminen maaperään. Nämä ovat näkökulmia ja tavoitteita, joiden saavuttaminen vaatii usean Itämeren keskeisen ongelman ratkaisua: Itämeren alueen maatalouden päästöjen

hallitsemista, jätevesien päästöjen ja erikoisesti vaarallisten aineiden haittojen minimointia sekä kestävästä kalastuspolitiikasta. Kierrättämällä ravinteet maalla, voidaan ratkaisevasti vähentää meren rehevöitymistä ja näin elvyttää merta. Ravinteiden kierrätyksellä on myös välitön globaali ulottuvuus mm. maaperän kasvukunnon, ruokaturvan, kaupungistumisen ja ilmastonmuutosten torjunnan keskeisenä kysymyksenä.

Työssä keskitytään ekosysteemin minimiravinteisiin, fosforiin ja typpeen, siten että edistetään ravinteiden talteenottoa kaikista biomassajakeista.

Säätiön toimintaan kuuluu olennaisesti sitoumus-konsepti. Sitoumus on tekijälleen uusi, konkreettinen ja parhaimmillaan strateginen panostus Itämerityöhön.

Säätiön tarkoitus

Säätiön tarkoitus on tukea ja edistää luonnon ja ihmisten hyvinvointia, ja siten säilyttää ja edistää suomalaista kulttuuriperinnettä. Säätiö myös edistää ja tukee tiedettä sekä pyrkii liittämään tiedeyhteisön yhteiskunnan päätöksentekoon. Työ kattaa koko Itämeren alueen jossa säätiö on merkittävä tieteen ja asiantuntijoiden sekä eri alojen tietojen yhteensaattaja.

Arvot

Luonnon ja ihmisen harmoninen yhteisö, rohkeus yrittää tehdä hyvää sekä avoimuus ja rehellisyys ovat säätiön arvot.

Säätiön visio on puhdas, elävä ja ekologisesti tasapainossa oleva Itämeri.

Säätiön missio on Itämeren ekologisen tasapainon palauttaminen muuttuvassa ilmasto-oloissa.

Säätiön toiminta pyrkii nopeuttamaan HELCOM:in Baltic Sea Action Planin (BSAP:n) ja EU:n Itämeri-strategian ympäristöosuuden toteuttamista sekä EU:n kiertotalouden toimintasuunnitelman toteuttamista niin että se huomioi ravinteet.

Toimintaperiaatteet

Itämeren tilan parantamiseksi säätiö yhdistää tutkimustiedon, toimeenpanon, yritysten voimavarat, rahoituksen ja poliittisen päätöksenteon. Säätiön keskeinen toimintaperiaate on ratkaisukeskeisyys. Säätiö käynnistää, nopeuttaa ja toteuttaa konkreettisia hankkeita. Lisäarvo yhteiskunnalle syntyy katalyyttinä toimimisesta ja kokoavasta toimintatavasta, jolla hyödynnetään eri sektoreiden resurssit ja vaikutusmahdollisuudet konkreettisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Säätiön toiminta tehostaa yhteiskunnan voimavarojen käyttöä yhdistämällä voimia ja nopeuttamalla ongelmien ratkaisua. Mitä tehokkaammin ja nopeammin ongelmiin tartutaan, sitä enemmän säästetään yhteisiä varoja.

Hallitus

Säätiön hallituksen muodostivat vuonna 2015 FT **Ilkka Herlin** joka toimi myös hallituksen puheenjohtajana, KTM **Peter Immonen** (varapuheenjohtaja), professori **Lassi Linnanen**, MMM **Fredrik von Limburg Stirum**, VTM **Saara Kankaanrinta** sekä KTT **Anna Kotsalo-Mustonen**. Säätiön hallitus piti neljä kokousta toimintavuodena aikana. Säätiön hallituksen jäsenille ei maksettu palkkioita hallitustyöskentelystä.

Henkilökunta ja hallinto

Säätiön toimintaa johtaa asiamies. Vuoden 2015 aikana dos. **Mathias Bergman** jatkoi v.t. asiamiehenä ja meritoimintaohjelman johtajana. Kemian asiantuntija DI **Marja Koljonen** toimi vaarallisten aineiden ohjelman johtajana ja hän on myös johtanut BSAG:n ravinteiden kierrättämisen, lannan hyötykäytön ja bioenergian hankkeita yhdessä BA **Riku Venholan** ja agronomi **Kaisa Riikon** kanssa, sekä Suomen että EU:n tasolla. Koljonen toimi myös 3 kuukautta loppuvuodesta osittain Soilfood Oy:n palveluksessa. **Pieta Jarva** jatkoi tiedottajana,

apunaan toukokuu – elokuu aikana harjoittelija-assistentti **Oona Pietiläinen**.

Koordinaattori **Eero Jalava** oli vastuussa BSAG:n EU-suunnitelman toteuttamisesta ja EU-tapahtumien järjestelyistä. Jalava ja nuorempi asiantuntija **Leo Hari** osallistuivat myös varainhankintakampanjoihin toimintakoordinaattori **Katriina Kytölän** kanssa. Kytölä hoitaa muuten kaikkia BSAG:n juoksevia ja hallinnollisia tehtäviä. Jarva, Kytölä ja Hari osallistuivat myös säätiön IT-järjestelmän ja verkkosivujen uudistamiseen sekä EU-dokumenttien tuottamiseen.

FM **Eija Hagelberg** jatkoi JÄRKI-hankkeen projektijohtajana ja agronomi Kaisa Riiko oli vastuussa JÄRKI-Lanta-projektista. Hagelberg nimitettiin vuoden alusta Maaseutuverkoston Ympäristö- ja ilmastotyöryhmän puheenjohtajaksi. Järki-hankkeen piirissä toimi myös osittain FM **Paula Biveson**. Biveson hoiti muutoin säätiön EU-kontakteja ja –hakemuksia sekä osallistui BSAG Swedenin toimintaan.

Kaikki työntekijät osallistuivat Itämeri-sitoumusten työstöprosessiin ja tapahtumien järjestelyihin.

Säätiön hallituksen puheenjohtaja osallistui myös aktiivisesti toimintaan.

FK **Mattis Bergquist** jatkoi alkuvuodesta Tukholmassa työtään BSAG:n vapaaehtoisena edustajana. Loppuvuodesta hänen tehtäviään hoiti **Kaj Sandart** viestintätoimisto Hallvarsson & Halvarsson:lta.

Säätiön työhön on palkattujen työntekijöiden lisäksi osallistunut joukko vapaaehtoisia. Aktiivisimmin ovat olleet mukana toiminnassa Mikael Aminoff, Mattis Bergquist, Kaj Sandart, Esko Seppälä, Markku Dahl ja Carita Martin.

Säätiö ei ole myöntänyt avustuksia, apurahoja, lainoja, vakuuksia tai etuja etupiirilleen.

Säätiön taloushallinto ja kirjanpito on ulkoistettu Accountor Oy:lle. Säätiön tilintarkastajina toimivat PriceWaterHouseCoopers Oy:n KHT **Jan Holmberg** ja KHT **Petter Lindeman**.

Varain- ja resurssienhankinta sekä taloudellinen tila

Säätiön toiminta rahoitettiin vuonna 2015 peruspääomansa sekä lahjoitusten avulla. Loppuvuodesta toteutettiin taas suomalaisille yrityksille suunnattu joulukampanja teemalla "*Anna Itämerelle svengaava joulu!*". Sen tuotto oli per 31.12.2015 150.970,00 euroa.

Tilikauden aikana saadut lahjoitukset olivat yhteensä 978.074,48 euroa (2014: 515.434,26 euroa). Lahjoituksia saatiin sekä yrityksiltä että yksityishenkilöiltä. Uusi ja hyvin arvokas lahjumuoto oli Arto Freyn lahjoittama 603.077,00 euron arvoinen osakesalkku. Suurimmat muut lahjoittajat (5.000 euroa tai yli) olivat Jacob von Julinin kuolinpesä, Sinebrychoff Oy, Nordkalk Oy, Metsähallitus, Outotec Oyj, Fazer Oy, Oy Karl Fazer Ab, Viking Malt Oy, Wavin-Labko Oy, Ramirent Oy, Veho Oy Ab, Mandatum Life, Viestilehdet Oy, Kehrä Interior Oy, ebm papst Oy, Fiskars Oy, Peltonen LMR Attorneys Ltd, Are Oy, Honkajoki Oy ja DHL Global Forwarding (Finland) Oy.

Lahjoituksista 100.000,00 euroa saatiin Järki-hankkeelle yhteistyössä Luonnon- ja riistanhoitosäätiön kanssa Sophie von Julinin säätiöltä ja Louise ja Göran Ehrnroothin säätiöltä. Järki-lannoite-projekti sai vuosille 2015-17 252.865,00 euron rahoituksen. Ruokopeltohankkeelle myönnettiin BSAG:lle 104.350,00 euron rahoitus vuosille 2015-17. Maaseutuverkoston vuosituiki Eija Hagelbergille oli 12.292,98 euroa.

BSAG:n meritoimintaohjelma sai Kaleva Travel Balance ohjelman kautta lahjoituksia 793,00 euroa.

Osinkotuloja oli 775,34 euroa per 31.12.2015.

Säätiöllä on lainoja yhteensä 600.000 euron edestä yhden säätiön perustajan lähipiirin yhtiöltä.

Lainat maksetaan takaisin kun säätiön talous sallii.

Vuoden 2015 kirjanpidollinen ylijäämä oli 252.801,26 euroa (2014: -171.201,47 euroa) ja säätiön oma pääoma oli tilikauden päättyessä 144.249,39 euroa (2014: -108.551,87 euroa).

Luvuissa ei näy säätiölle lahjoitettu työ eivätkä Itämeri-sitoumusten muodossa annetut palvelut, jotka merkittävästi edesauttavat Itämerityötä suoraan ja välillisesti.

BSAG:n toimintatavan mukaisesti säätiö ei yleensä osta palveluita vaan pyrkii saamaan työt ja palvelut sitoumuksina Itämeren hyväksi. Toimintatapa on todettu kustannustehokkaammaksi kuin mittava varainkeruu ja vastaavien palveluiden ostaminen kerätyillä varoilla.

Omaisuuksien hoito

Säätiölain mukaisesti hallitus huolehtii, että säätiön varat sijoitetaan varmalla ja tuloa tuottavalla tavalla. Säätiölle lahjoitettua osakesalkkua hoidetaan Ålandsbankenin toimesta. Sijoitussuunnitelmaa ei ole laadittu koska säätiö ei käy osakekauppaa.

Yhteiskuntasuhteet ja viestintä

Baltic Sea Action Summit-prosessin ja etenkin EU-työn ja muiden EU:ssa toimivien organisaatioiden yhteistyön kautta säätiön yhteiskuntasuhteet Itämeren ja muihin EU-maihin ovat kehittyneet voimakkaasti.

Säätiön keskeinen viesti on että Itämeren ekologinen tasapaino voidaan palauttaa kaikkien yhteiskuntatahojen laajalla yhteistyöllä joka perustuu avoimiin ja konkreettisiin toimiin. Viestin keskeisimpiä sisältöjä on että jokainen pystyy osallistumaan omalla vahvuusalueellaan niin että itse myös hyötyy. Näin tulevat sukupolvet hyötyvät elävästä Itämerestä.

Säätiön ajama asiasisältö keskittyy yhteiskunnan kaikkien ravinnefraktioiden hyötykäyttöön, ravinteiden talteenottoon ja kierrättämiseen sekä ravinteiden vuotojen estämiseen. Kun ravinteet on saatu tehokkaasti kiertoon ja ravinnevuodot haltuun, Itämeren tila väistämättä kohenee. Päämäärään ei kuitenkaan päästä jollei ryhdytä toimenpiteisiin meren pohjan hapettamiseksi.

Säätiön Itämeri-työ on myös esimerkki ratkaisukeskeisestä prosessista, jota voidaan soveltaa globaalilla tasolla esimerkiksi ilmastonmuutoksen torjuntaan.

Säätiön toiminnan potentiaaliset riskit ja epävarmuustekijät

Toiminnan syväkin fokusointi ravinteiden kierrättämiseen ja varsin mittava EU-työ ovat lisänneet työn määrää ja vaatavuutta sekä myös asiantuntijatehtäviä. Tämä on tuonut koko henkilökunnalle varsin laajat tehtäväalueet. Asialleen omistautunut henkilökunta on kuitenkin vastannut haasteisiin kiitettävien arvosanoin.

Toiminnan suurimpia riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat rahoituksen varmistaminen ja suunnittelu. Osakesalkkulahjoituksen ansiosta saatiin kuitenkin säätiön oma pääoma taas positiiviseksi. Säätiö hakee vuodelle 2016 TEKES-avustusta sekä rahoitusta uudelta International Baltic Sea Foundation for Nature Conservation-säätiöltä.

Epävarmuustekijöihin kuuluvat suuressa mittaluokassa Euroopan maahanmuuttokriisi, Venäjän pakotteet, Ukrainan tila ja Itämeren sotilaallinen käyttö. Myös Suomen taloudellinen tila asettaa lahjoitusvaroin toimivalle organisaatiolle haasteita. Uhkina ovat myös maailman ongelmien nivoutuminen yhteen sekä ristikkäisvaikutukset, joista esimerkkinä ilmastonmuutoksen vielä tuntemattomat vaikutukset Itämeren tilaan.

II TOIMINTA

A. Vuoden 2015 tapahtumia

- 7.1. Tutustuttiin Salaojayhdistyksen ja Salaojituksen tukisäätiön toimintaan vierailulla organisaatioiden tiloissa
- 13.1. SITRAn kiertotaloustilaisuus Kaapelitehtaalla, Helsinki
- 29.1. Ari Seppänen BSAG:lla, asiaa EU:ssa vireillä olevasta kiertotalouspaketista ja jätedirektiivistä
- 10.2. ”*Tulevaisuuden ruokatuotanto*”-tapahtuma. BSAG ja LUT, Musiikkitalo, Black box
- 4.3. Workshop ”*Circular approaches to phosphorus; from research to deployment*”, Berliini
- 4.3. - 6.3. *The 2015 European Circular Economy Conference*, Bryssel
- 5.-6.3. *2nd European Sustainable Phosphorus Conference (ESPC2)*, Berliini
- 10.3. Ylitarkastaja Sampsa Heinonen Eviralta kertoi luomuasioista
- 11.5. ”*Ravinteiden kierrätys kiertotalouden ytimessä*” -tilaisuus SITRA, BSAG ja LUT
- 27.5. ”*Nutrient cycling in circular Economy*”. BSAG:n järjestämä lounastilaisuus MEPeille Euroopan parlamentissa, Bryssel
- 29.5. BSAG:n kevätretki Kosken kartanolle
- 12.6. Keskustelua maaperäkemiaan ja maaperän kuntoon, analytiikkaan jne liittyvistä asioista, vieraina Tuomas Mattila, Helinä Hartikainen ja Markku Ylihalla
- 15.-16.6. Life+ Conference ”*Resource Recovery and Water Protection*”, Skellefteå, Ruotsi. Tapahtuman järjesti Outotec Oyj.
- 29.6.-1.7. Östersjö-veckan Almedals-veckanin osana, Gotlanti (mm. Allan Larsson ja BSAG sekä Fazer Ruotsi)
- 16.7. *Suomi Areenan* Itämeri-keskustelu, Pori
- 19.8. Gaian ravinnekierto-työpaja, SITRA
- 25.8. Ocean Race 60 -purjehdus
- 27.8. Run fest, Kaivopuisto
- 3.9. *Ravinteet kiertotaloudessa*, SITRA, Helsinki.SITRA, Gaia, BSAG
- 8.9. Tapaaminen Arto Freyn kanssa
- 9. – 10.9. *Global Cleantech Summit*, Finlandiatalo, Helsinki
- 10.9. Vierailu Yaran koetilalla Kotkaniemessä
- 22.9. *Baltic Sea Living Room* ravintola Boat House:ssa
- 23.9. - 24.9. Rise Foundation, Milano
- 30.9. Tapaamiset MTK:n Brysselin toimiston johtajan Juha Ruipon, Sirpa Pietikäisen, Anneli Jäätteenmäen avustajan Pasi Litmanen, Henna Virkkusen avustajan Anniina Iskaniuksen ja RISE Foundationin edustajien Elisabet Nadeun ja Robert de Graafin kanssa, Bryssel
- 1.10. Euroopan parlamentin epävirallisen Itämeri-ryhmän Sirpa Pietikäisen johdolla järjestämä tilaisuus, Bryssel
- 13.10. Pilottisuunnittelua Huvilakadulla
- 22.10. Tapaaminen TEM:in Janne Peltolan kanssa: ravinteiden kierrättämisen/kiertotalouden luomisen rahoitusmalleja
- 23.10. Ravinteiden kierrättämisen asiantuntijoita Qvidjan kartanossa
- 29.10. BSAG ja Suomen Tulevaisuus; suunnittelu suunnittelutoimisto Taivaan kanssa
- 10.-11.11. RISE Foundation ”*Workshop on Nutrient Recovery and Reuse (NRR) in Europe: interim findings and next steps*”, Bryssel

- 16.11. Tapaaminen EU:n varakomissaarin Jyrki Kataisen kanssa EU-komissiossa Brysselissä. Tapaamiseen osallistui BSAG:n lisäksi edustajia European Biogas Associationista (EBA), European Compost Networkista (ECN) ja European Sustainable Platformista (ESPP)
- 2.12. ESPP:n yleiskokous (ESPP General Assembly), Bryssel
- 3.-4. 12. *ManureResource*-konferenssi, Gent, Belgia
- 27.11. Esiintyminen Robottiviikolla, Helsinki
- 4.12. *Kiertotalous EU:ssa* konferenssi Finlandia-talossa; varakomissaari Katainen esitti EU:n kiertotalouden toimintasuunnitelman sisältöä. SITRA ja BSAG.
- 10.12. Kohti vesiviisasta kiertotaloutta-projektin, kick-off-tilaisuus.
- 10.12. BSAG:n pikkujoulut

B. Sitoumukset vuoden 2015 aikana

Vuoden 2015 aikana neuvoteltiin ja viimeisteltiin julkaistaviksi seuraavat 13 sitoumusta:

Vapo Oy Clean Waters: Enhanced agricultural nutrient load reduction with new combined treatment
 Altia: Promoting sustainable agriculture together with contract farmers and reducing water use in own production

NanoGeo Finland Oy: Improving nitrogen recycling

Abillion Oy: Biofilm, bacteria and algae prevention without chemicals

Hanko Tourist Office: Hanko for the Baltic Sea

Punkalaidun municipality: Punkalaidun - a nutrient recycling municipality

Metsähallitus (konserni): Coastal and inland activities to protect the Baltic Sea

Innotek Oy / Energo Smart Water: Raising funds for BSAG by saving water

Langis Oy: Creating Cost-Efficient Online P, N & O Measurements to Prevent Nutrient Emissions to Baltic Sea

CarbonToSoil EMEA: Raising awareness and supporting regenerative farming with a Baltic Sea emphasis

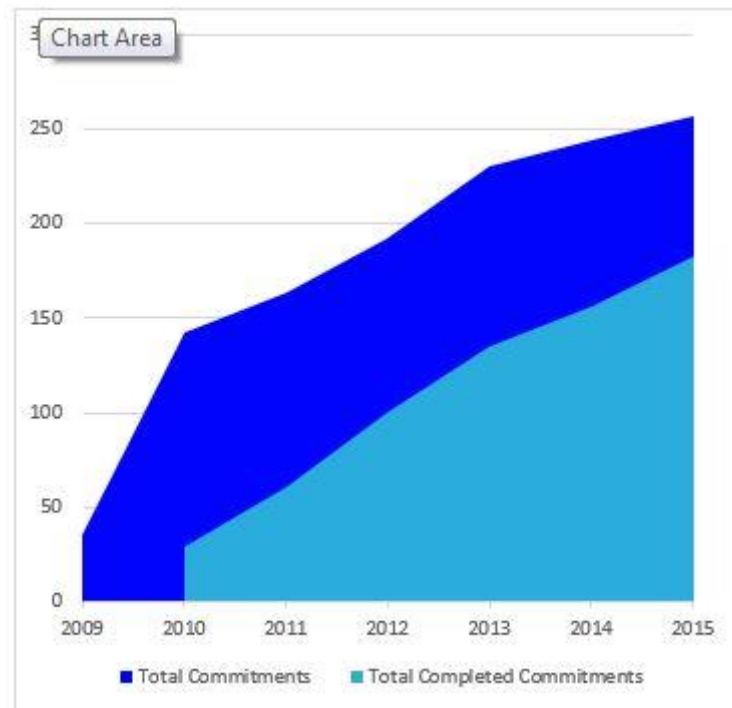
Salaojituksen Tukisäätiö: Promotion of the availability of research results concerning land drainage in Finland and co-operation between farmers, researchers and authorities targeting to a cleaner Baltic Sea

Mandatum Life: Mandatum Life to advance responsible investing from environmental perspective: risk management and an investment opportunity

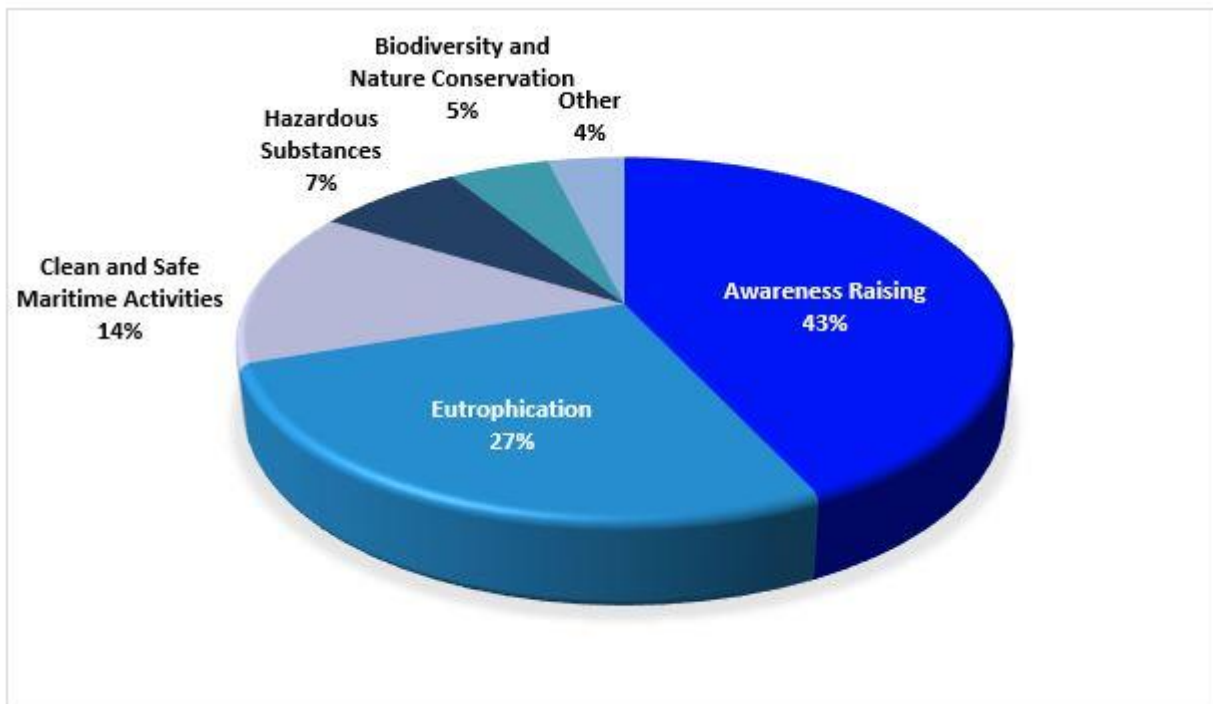
BioGTS Oy: Enhanced nutrient recycling by advanced manure utilization in biogas processes

Sitoumuksen tekijöistä erityisesti Agrimarketin, Sinebrychoffin, Fazerin, Altian, Alko, Wavin-Labkon, Viking Maltin, Vapon, Metsähallituksen, Punkalaitumen kunnan, Langiksen, Mandatumin ja BioGTS:n kanssa pidettiin tiiviisti yhteyttä.

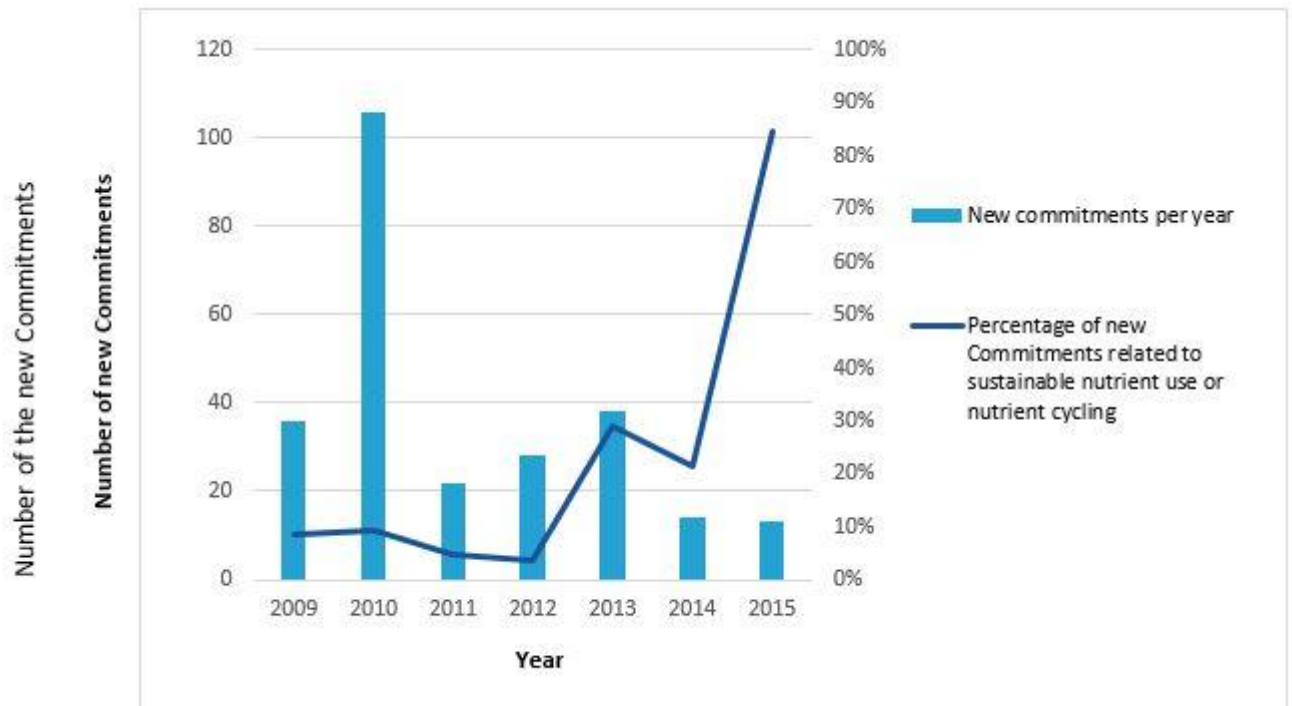
Vuoden 2015 loppuun mennessä 187 sitoumusta oli viety päätökseen. 31.12.2015 sitoumuksia oli BSAG:n sitoumuspankissa kaikenkaikkiaan 253 kpl, joista 66 kpl oli aktiivisessa tilassa. Alla olevat kuvat (1-4) esittävät sitoumusten tilannetta per 10.2.2016.

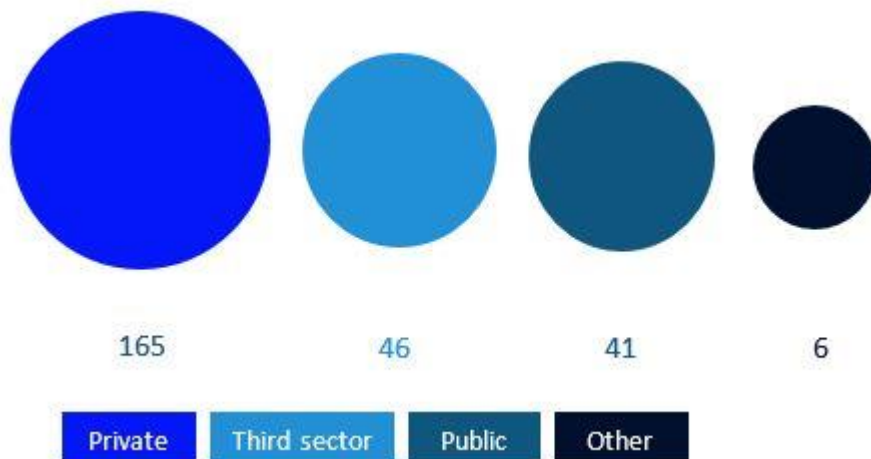
Kuva 1. Kaikkien sitoumusten (total Commitments) ja loppuun vietyjen (completed) sitoumusten määrän kumulatiivinen kasvu vuodesta 2009.

Kuva 2. Sitoumusten eri fokusalueiden osuudet

Kuva 3. Uusien sitoumusten määrä per vuosi (pylväät) ja ravinteiden kierrättämiseen liittyvien sitoumusten osuus niistä (viiva)

Kuva 4. Sitoumuskentekijöiden luokitus; yksityinen, kolmas sektori, julkinen, muu

C. Tutkimus- ja kehitysyhteistyön tukeminen

Säätiön varoja on käytetty säätiön säädekirjan mukaisesti tieteen ja tiedeyhteisön tukemiseksi. Tämä työ kattaa koko Itämeren alueen jossa säätiö on merkittävä tieteen, asiantuntijoiden, liike-elämän sekä eri alojen tietojen yhteensaattaja.

N. 50 sitoumusta liittyy suoraan tai epäsuorasti tieteeseen.

Esimerkkinä tästä on mm. MMM:n ja YM:n asettaman asiantuntijatyöryhmän (RaKi) jatkotyö, jonka päämäärä on luoda Suomesta ravinteiden kierrättämisen mallimaa.

BSAG:llä on yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa, mm. Helsinki University Centre of Environment, HENVI:n kautta. Säätiön hallituksen puheenjohtaja on EU:n BONUS-ohjelman ohjausryhmän jäsen sekä MULTIDOM-hankkeen yhteiskuntavaikuttavuusryhmän jäsen.

Syyskuussa BSAG järjesti keskustelun maatalouden fosforipäästöjen vähentämiseen tähtäävästä peltojen kipsikäsitelystä. Keskusteluun osallituivat Markku Ollikainen (HU), Tuomas Mattila (SYKE), Petri Ekholm (SYKE) ja Antti Iho (LUKE).

VTT:n ”Resource Container, resource recovery from organic streams” konseptia (VTT:n uudentyypinen jäteveden käsittelyprosessi, jossa hiili, fosfori ja typpi saadaan talteen) edistettiin tapaamisissa VTT:n kanssa 17.2. ja 10.3 sekä VTT:n ja LUTin kanssa 14.12.

27.2. järjestettiin MTK:n ja Akkorin (Venäjä) sitoumuksiin liittyvä BSAG-Itämeriyhteistyön ympäristöteknologiaseminaari Helsingin yliopiston Viikin Campuksella.

12.6. Erikoistutkija Tuomas Mattila Sykestä ja professorit Helinä Hartikainen ja Markku Ylihalla Helsingin yliopistosta kertoivat ja vaihtoivat ajatuksia maaperäkemiaan ja maaperän kuntoon, analytiikkaan etc. liittyvistä asioista.

Vuoden aikana säätiö on panostanut erityisesti kahteen alaan johon liittyy tutkimusta ja analyysijä. Toinen on kysymys merenpohjan hapettamisesta. BSAG oli jo joitakin vuosia sitten osapuolena Proppen-hankkeessa jossa analysoitiin hapettamisen vaikutuksia sekä Suomessa että Ruotsissa. Ala on kehittynyt, varsinkin Ruotsissa ja säätiö on seurannut kehitystä ja edistänyt uuden tiedon leviämistä ja uusien menetelmien kehitystä.

Toinen ala on meren eri parametrien mittaaminen (happi, fosfori, typpi, pH, lämpötila, virtaus jne). Tätä varten BSAG on koonnut suurehkon joukon tiedon ja osaamisen tahoja suunnittelemaan miten parhaiten saataisiin luotettavaa ja etenkin reaaliaikaista dataa yleiseen käyttöön meren ja pohjien tilasta. Tähän työhön ovat osallistuneet laaja joukko yrityksiä, MMM, YM, HELCOM ja SYKE.

EU-tasolla BSAG on tehnyt tiivistä yhteistyötä European Sustainable Phosphorus Platformin, (ESPP), European Biogas Associationin (EBA) ja European Compost Networkin (ECN), RISE Foundationin, Ellen Mc Arthur Foundationin ja European Nitrogen Assessmentin/Networkin (ENA) kanssa.

Yhteistyö SITRAn kanssa. Vuoden 2015 aikana BSAG teki tiivistä yhteistötä SITRAn kanssa seuraavien ravinteiden kierrätykseen liittyneiden selvitysten ja tapahtumien suunnittelussa:

- ”*Ravinteiden kierrätys kiertotalouden ytimessä*” –tilaisuus Finlandia-talossa 11.5., järjestäjinä SITRA, BSAG ja LUT. Kutsuttuina ryhmä sitoumuksen tekijöitä.
- *Ravinteet kiertotaloudessa*, 3.9.2015 SITRA, Helsinki. Tilaisuudessa julkaistiin Gaia Consultingin Sitralle laatima selvitys ”*Ravinteiden kierron taloudellinen arvo ja mahdollisuudet Suomelle*” (SITRAn selvityksiä 99). BSAG osallistui selvityksen laatimistyön ohjaamiseen useissa tapaamisissa ja asiaa koskevaan työpajaan SITRAlla 19.8.2015.
- Challenge kilpailuteemojen ideointipaja 6.11. SITRAssa
- Kiertotalous EU:ssa konferenssi 4.12. Finlandia-talossa; varakomissaari Katainen esitti EU:n kiertotalouden toimintasuunnitelman sisältöä. SITRA ja BSAG.

Vuoden kuluessa tavattiin lukuisia yrityksiä ja henkilöitä (mm. Neste Oy, UPM, Ductor, Ramboll, Koneta, Biopallo, Biovakka, Biokasvu, Nanogeo, Blue Rose (sittemmin nimeltä Pajupojat / Willow partners), Winflow Water, Ekoharden, Elias Hakalehto/Abowe, Raimo Laakia/kompostointi) mm. potentiaaliin käyttökelpoisiin ravinteiden kierrätysteknologioihin ja automaattisiin monitorointimenetelmiin tutustumiseksi ja potentiaalisten teollisuuden ravinnepitoisten sivuvirtojen hyödyntämisen selvittämiseksi.

Seminaareja ja tapaamisia. Suomessa osallistuttiin seuraaviin ravinteiden kestäväää käyttöä, kierrätystä ja maaperän kasvukuntoa käsitelleisiin seminaareihin ja tapahtumiin/vierailuihin:

- YM:n, MMM:n ja VARELYn järjestämä *Ravinteet kiertotaloudessa*-ideapäivä 12.1. Turussa
- Yaran *Feeding the Future*-tilaisuus 11.2.Finlandia-talossa Helsingissä
- MTK:n ja NBC:n järjestämä *BFFFE Conference on Agricultural Water Protection and Sustainable Food Production*, 25.-26.2. 2015 Hanasaari, Espoo
- YM:n järjestämä ”*Tuumasta toimeen Itämeren tilan parantamiseksi - Merenhoidon sidosryhmätilaisuus*”, 2.3., Helsinki
- Varsinais-Suomen ELY-keskuksen järjestämä Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta rahoitettavia hankkeita koskeva tapaaminen 5.5.2015 Turussa
- Tapaaminen Turun kaupungin edustajien (Olli-Pekka Mäki, Janne Heikkinen, Janne Suomela, Sari Tikander, Timo Sirkiä, Julia Scheinin) kanssa 4.9. Turussa. Tapaamisessa käsiteltiin seuraavia aiheita: kalankasvatuksen ja kalastuksen roolit kiertotaloudessa Itämeressä, Saaristomeren biosfäärialue, Turun kaupungin Itämeri-kuulumiset, Saaristomeren kuormitus ja tila ja RANKU-hanke.
- Lisäksi BSAG tapasi vuoden aikana MEP:it Sirpa Pietikäinen (25.8.2015) ja Nils Thorvalds (2.10. 2015) sekä MTK:n edustaja Max Schulman (25.6. ja 4.10.) Helsingissä.

Sisäiset koulutukset. Sisäisiä koulutustilaisuuksia järjestettiin vuoden 2015 aikana seuraavasti:

- 29.1. Neuvotteleva virkamies Ari Seppänen YM:stä kertoi kiertotalouspaketista ja jätedirektiivistä, jotka molemmat ovat vireillä EU:ssa. Asiaa kuultiin mm. End-of-Waste-kriteereistä ja lantaan ja kunnallisiin jätevesilietteiin sekä niiden prosessointiin ja prosessoinnista saataviin tuotteisiin liittyvistä määräyksistä.
- 10.3. Eviran luomujaoston ylitarkastaja Sampsa Heinonen oli Yrjönkadulla keskustelemassa ja vastaamassa kysymyksiin luomuasioista.
- 15.3. Kai Myrberg SYKE:stä kertoi Itämeren suolapulssista ja sen vaikutuksista Itämeren tilaan.
- 12.6. Erikoistutkija Tuomas Mattila SYKE:stä ja professorit Helinä Hartikainen ja Markku Ylihalla Helsingin yliopistosta kertoivat ja vaihtoivat ajatuksia maaperäkemiaan ja maaperän kuntoon, analytiikkaan jne liittyvistä asioista.
- 28.9. Yrjönkadulla järjestettiin keskustelu maatalouden fosforipäästöjen vähentämiseen tähtäävästä peltojen kipsikäsitteystä. Keskusteluun osallituivat Markku Ollikainen (HU), Tuomas Mattila (SYKE), Petri Ekholm (SYKE) ja Antti Iho (LUKE).

D. Ohjelmat ja hankkeet

D1. Ravinteiden kierrättäminen ja rehevöityminen: ravinteiden kierrätyspilotti

Koko toimintavuoden 2015 aikana BSAG on panostanut voimakkaasti ravinteiden kierrätyspilotin aikaansaamiseksi Suomeen. Tuotettiin erilaisia pilottiesityksiä Maa- ja metsätalousministeriölle, Ympäristöministeriölle ja Teollisuus ja elinkeinoministeriölle, ministereille ja virkamiehille. Pilotin osahankkeiden idea on esittää että ravinnekierrätyksen tehostaminen on resurssitehokas ruoantuotannon, vesiensuojelun, ilmastonsuojelun ja energiapolitiikan ratkaisu. ”Iskulauseina” ovat olleet ”lannasta lannoitteita” ja ”Itämeri kuntoon ravinteita kierrättämällä”.

Keväällä säätiö tuotti dataa maan uuden hallituksen ohjelmaan ja tuleviin kärkihankkeisiin. Tämä johti siihen että ravinteiden kierrätyspilotti on osa kärkihankekokonaisuutta.

Säätiö on edistänyt ravinteiden kierrätystä ja kiertotalouden kehittämistä suomalaisessa liike-elämässä ja maataloudessa, ei vähiten uusien sitoumusten yhteydessä. Myös olemassa olevia teemaan liittyviä sitoumuksia on kehitelty yhä konkreettisempaan suuntaan.

D2. Vaaralliset aineet

Jotta yhteiskunnan eri ravinnefraktioita pystyttäisiin kattavasti hyväksikäyttämään, on otettava huomioon näiden usein sisältämät vaaralliset aineet. Kaikissa hankkeissa ja suunnittelutyössä joihin BSAG ottaa osaa, painotetaan toimia, joiden avulla vaarallisten aineiden kertymistä ja (yhteis)vaikutuksia voidaan ehkäistä. Näihin toimiin kuuluvat oleellisesti vaarallisten aineiden identifiointi, asianmukaiset analyysi- ja vaikutusten arviointimenetelmät sekä aineiden poistaminen/tuhoaminen ravinteita sisältävistä ainevirroista. Etenkin jätevedenpuhdistuksen yhteydessä syntyvien ravinnepitoisten jakeiden kohdalla vaarallisten aineiden huomioiminen on oleellista, muutoin ravinteiden käyttö ei ole kestävä eikä turvallista.

D3. Innovatiiviset ratkaisut

Säätiö pyrkii tukemaan uusien menetelmien tutkimista ja kehittämistä yhdessä tutkimuslaitosten ja yritysten kanssa. Vuoden 2015 aikana BSAG on tutustunut ja tukenut erilaisia uusia aloitteita, erityisesti biokaasutuotannon, lannan käytön ja vedenpuhdistuksen aloilla, tähtäimessä uusien ratkaisujen testaaminen Suomen ravinteiden kierrätyspilotissa.

Säätiö pyrkii osaltaan vaikuttamaan suomalaisen n.s. Cleantech-teollisuustoiminnan synnyttämiseen ja edistämiseen.

D4. JÄRKI-hanke sai Louise ja Göran Ehrnroothin säätiöltä ja Sophie von Julinin säätiöltä jatkorahoituksen toiselle viisivuotiskaudelle vuoden 2014 alusta lähtien. Samalla JÄRKI jaettiin kahteen toimintalinjaan: JÄRKI Ravinteet -toimintalinjaan (koordinoi BSAG) ja JÄRKI Luonto ja riista -toimintalinjaan (koordinoi Luonnon- ja riistanhoitosäätiö, LRS). JÄRKI Ravinteet -toimintalinjaa vetää projektijohtaja Eija Hagelberg (BSAG). Projektikoordinaattori Kaisa Riiko (BSAG) työskenteli vuonna 2015 alkuvuoden ajan JÄRKI Ravinteet-hankkeessa, ja kesästä lähtien Ympäristöministeriön raki-ohjelman rahoittamassa Järki Lannoite-osahankkeessa, joka on suoraa jatkoa Järki Lanta-hankkeelle. Kesäkuusta 2014 lähtien JÄRKI-hankkeessa työskennellyt toimittaja Hia Sjöblom (LRS) on keskittynyt työssään viestintään osana Suomen Kulttuurirahaston rahoittamaa kaksivuotista viestintäosahanketta, joka päättyi vuoden 2015 lopulla.

JÄRKI-hankkeen johtoryhmään kuuluvat Ilkka Herlin, Saara Kankaanrinta, Fredrik von

Limburg Stirum, Heli Siitari, Mathias Bergman sekä Hagelberg. LRS:n puolella JÄRKI-hanketta vetänyt, ja myös johtoryhmään kuulunut Kimmo Härjämäki menehtyi lokakuussa 2015. Molemmilla toimintalinjoilla on tukenaan asiantuntijaryhmät, joihin on valittu maan parhaita asiantuntijoita ja vaikuttajia toimintalinjojen teemojen mukaan. JÄRKI Ravinteet – asiantuntijaryhmä kokoontui vuonna 2015 kahdesti.

Vuoden 2015 viestintä koostui toisiaan täydentävistä osista: Hanke järjesti vuoden aikana retken neuvojille Ruotsiin, kesäretken ympäristötoimittajille, tuotti lukuisia (yli 60) lehtikirjoituksia, tuotti julkaisun märehitijöiden ympäristöhyödyistä, piti esitelmää eri tilaisuuksissa ja julkaisi neljä Järki-uutiskirjettä. Järki-iskujen sarja saatiin päätökseen, vuonna 2015 ilmestyivät iskut 14-18. Kaikista Järki-iskuista on tuotettu myös ruotsinkieliset painokset. Ruokopelto on Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja JÄRKI-hankkeen yhteinen raki-ohjelman rahoittama hanke, jossa edistetään kesällä leikatun järviruo'on peltolevitystä monivaikutteisena ympäristötoimenpiteenä. JÄRKI-hankkeen vastuulla on hankkeen toiminnasta ja tuloksista tiedottaminen. Hanke sai kesällä ruovikon leikkuiden aikaan runsaasti julkisuutta. Hankkeen varsinainen viestintäponnistus on vasta sen loppuvaiheessa vuonna 2017, kun tuloksista tiedotetaan suurelle yleisölle, päättäjille ja viljelijöille.

Järki Lannoite-osahanke käynnistyi täysipainoisesti elokuussa. Se on JÄRKI-hankkeen ja Livian maatalousoppilaitoksen yhteishanke. Pääosa vuoden 2015 toiminnasta Järki Lannoitteessa on ollut hankkeen käynnistämistä, verkostojen avaamista ja kasvattamista ja toimintatapojen rakentamista. Näkyvyyttä hanke sai syyskuussa järjestetyssä ”Maan viljelyn Järkipäivässä”, joka järjestettiin Tuorlan maatalousoppilaitoksella. Päivä veti auditorion verran viljelijöitä paikalle, mikä oli hyvä tulos. Vastaavia päiviä järjestetään hankkeessa vielä kolme lisää.

Hankkeen työntekijät jatkoivat vahvojen verkostojensa laajentamista ja syventämistä. Hankkeen työntekijät ovat pitäneet useita esitelmää, kirjoittaneet asiantuntija-artikkeleita sekä osallistuneet asiantuntijoina työ- ja ohjausryhmiin. Vuoden alusta lähtien projektijohtaja Hagelberg on toiminut Maaseutuverkoston ohjausryhmän jäsenenä ja sen alaisen kaksivuotisen Ympäristö ja ilmasto-työryhmän puheenjohtajana. Näkyvin osa työryhmän työtä vuonna 2015 oli yli sata henkeä vetäneen *Maaperästä kuuluu!* –seminaarin järjestäminen marraskuussa.

D5. EU-edunvalvonta. Itämeren hyvän ekologisen tilan saavuttaminen vaatii EU-tason vaikuttamista, sillä merkittävä osa Itämeren tilaan vaikuttavasta ympäristö-, maatalous- sekä muusta sääntelystä tehdään Brysselissä EU:n jäsenmaiden, Euroopan parlamentin sekä Euroopan komission kesken. Säätiö osallistui vuoden aikana useisiin kiertotaloutta sekä ravinteiden kierrätystä käsitteleviin tilaisuuksiin niin Suomessa kuin ulkomailla.

Säätiö jatkoi syksyllä 2014 yhdessä Eurofacts Oy:n kanssa aloitettua EU-edunvalvonnan hankesuunnitelmaa, jonka tarkoituksena oli etsiä ja tunnistaa säätiön kannalta oleelliset yhteistyökumppanit sekä eri vaikutuskanavat EU-edunvalvonnan maksimoimiseksi. Edunvalvontahanke käynnistettiin toimintasuunnitelman mukaisesti. Säätiö linjaa pyrkivänsä vaikuttamaan keskeisiin yhteiskunnallisiin sekä poliittisiin päätöksiin Itämeren ympärysvaltoiden sekä EU:n tasolla.

Säätiö kävi tammikuussa 2015 läpi Eurofactsin kanssa laaditun selvitystyön. Kiertotalous sekä siihen sisältyvä ravinteiden kierrätys tunnistettiin pääteemaksi, johon tulisi vaikuttaa etenkin EU:n ympäristö- sekä maatalouspolitiikassa. Edellä mainittujen lisäksi säätiön vaikuttamisen kannalta merkittäviä EU-politiikan osa-alueita ovat EU:n energia-, innovaatio-, teollisuus-, alue-, sekä tutkimuspolitiikat. Säätiön EU-edunvalvonnan keskeisimmäksi kohteeksi määrittyi Euroopan komissiolta vuoden 2015 aikana julkaistavaksi odotettu kiertotalouspaketti sekä siitä keväällä 2015 Euroopan parlamentin ympäristövaliokunnan laatima oma-abitemietintö.

BSAG osallistui maaliskuussa Brysselissä järjestettyyn kiertotalouskonferenssiin *The 2015*

European Circular Economy Conference, jonka yhteydessä tavattiin parlamentin oma-aloitemietinnön *Resource efficiency: moving towards a circular economy* laatimisesta vastaavia europarlamentaarikkoja. Samassa yhteydessä kontaktoitiin komission eri pääosastojen virkamiehiä tarkoituksena nostaa ravinneasiat mukaan komissiossa valmisteilla olleeseen kiertotalouspakettiin. Säätiön tavoitteena oli saada ravinnekirjaus osaksi valiokunnassa sekä parlamentin täysistunnossa äänestettävää mietintöä.

Toukokuussa säätiö järjesti Brysselissä yhdessä Euroopan parlamentin jäsenen, Sirpa Pietikäisen kanssa tapahtuman *Nutrient cycling in Circular Economy*, johon osallistui noin 50 henkeä. Tilaisuudessa oli edustettuna ravinteiden kierrättämisen edistämisestä kiinnostuneita tahoja kuten yrityksiä, tutkimuslaitoksia, etujärjestöjä sekä julkisen hallinnon edustajia. Kiertotalousraportin sisällöstä äänestettiin kesäkuussa Euroopan parlamentin ympäristöasioista vastuussa olevassa valiokunnassa sekä sen jälkeen heinäkuun täysistunnossa. Säätiö sai sisällytettyä hyväksytyyn raporttiin ravinnelausekkeen, jossa Euroopan parlamentti kehottaa komissiota laatimaan ravinteita koskevat toimintapuitteet. Toimintapuitteiden avulla voidaan lisätä ravinteiden kierrätystä, edistää innovaatioita, parantaa markkinaolosuhteita ja sisällyttää niiden kestävä käyttö lannoitteita, elintarvikkeita, vettä ja jätettä koskevaan EU:n lainsäädäntöön.

Elokuussa BSAG osallistui komission kiertotaloutta koskevaan konsultaatioon korostaen ravinteiden kierrätyksen merkitystä osana kiertotaloutta.

Syyskuussa säätiö osallistui Euroopan parlamentin epävirallisen Itämeri-ryhmän tilaisuuteen yhdessä muiden kansalaisjärjestöjen sekä hankeohjelmien kanssa. Tilaisuuteen osallistui noin 40 henkeä mukaan lukien useita europarlamentin jäseniä. Tapahtuman yhteydessä jatkettiin potentiaalisten yhteistyökumppanien kartoitusta sekä tavattiin europarlamentaarikkoja.

Syyskuussa säätiön edustajat tapasivat Brysselissä MTK:n Brysselin toimiston johtajan Juha Ruipon, Sirpa Pietikäisen, Anneli Jätteenmäen avustajan Pasi Litmanen, Henna Virkkusen avustajan Anniina Iskaniuksen ja RISE Foundationin edustajat Elisabet Nadeun ja Robert de Graafin.

Marraskuun alkupuolella säätiö osallistui Brysselissä järjestettyyn RISE Foundationin ravinteiden talteenottoa sekä niiden uusiokäyttöä käsittelevään tilaisuuteen *Nutrient Recovery and Reuse (NRR) in Europe: interim findings and next steps*. Tapahtumassa saatiin lisätietoa ravinteiden sisällyttämisestä komissiossa valmisteilla olleeseen kiertotalouspakettiin. Tämän lisäksi säätiö sai positiivista palautetta komissiolle lähettämistään ravinteiden kierrätystä koskevista materiaaleista.

Säätiö järjesti marraskuun puolivälissä yhteistapaamisen kiertotalouspaketista vastuussa olevan komission varapuheenjohtaja Jyrki Kataisen kabinetin kanssa. Tapaamiseen osallistui ravinteiden kierrätystä edistäviä organisaatioita (ESPP, EBA ja ECN), joiden kanssa säätiö on päättänyt tehdä yhteistyötä. Tilaisuudessa käsiteltiin joulukuun alussa julkaistavaa kiertotalouspakettia rakentavassa hengessä.

Säätiön pitkäjänteinen ja määrätietoinen edunvalvontatyö tuotti merkittäviä tuloksia säätiön onnistuessa sisällyttämään ravinnelauseke osaksi Euroopan parlamentin kiertotaloutta koskevaa oma-aloitemietintöä. Toinen merkittävä tulos oli ravinteiden kierrätyksen nostaminen osaksi Euroopan komission joulukuun alussa julkaisemaa kiertotalouden toimintasuunnitelmaa.

D6. Rahoitushakutoiminta

Pystyäkseen vaikuttamaan mahdollisimman laaja-alaisesti BSAG on ollut aktiivisesti mukana

erilaisissa hankerahoitushauissa. Yhdessä LUT:n ja LUKE:n kanssa BSAG suunnitteli ravinteiden kiertotalouteen keskittyvän kansallisen projektin Suomen Akatemian Strategisen Neuvoston rahoitushakua varten. BSAG oli mukana myös Horizon 2020 -ohjelman haussa saksalaisen Fraunhofer instituutin kanssa maatalouden orgaanisten jätteiden hyödyntämiseen liittyvällä DiSep-hakemuksella. Juuri avautuneeseen Interreg Baltic Sea Region-rahoitusohjelmaan BSAG kehitti yhdessä LUKE:n kanssa Baltic Phoenix-projektisuunnitelman, joka keskittyi orgaanisten lannoitteiden tuottamiseen. Tämän lisäksi BSAG oli mukana lannan hapotukseen liittyvässä haussa. Näistä neljästä hakemuksesta ruotsalaisen JTI:n – Institutet för Jordbruk och Miljöteknik - johtama lannan hapotuskäsittelyyn liittyvä hakemus eli Baltic Slurry Acidification sai rahoituksen.

E. Viestintä

Säätiön kaiken viestinnän taustalla on kahden viimeisen vuoden aikana ollut päätös nostaa ravinteiden kierrätys tunnetuksi ilmiöksi. Tämän voidaan katsoa jo osittain toteutuneen; vielä muutama vuosi sitten *ravinteiden kierrätys*-hakusana ei tuottanut lainkaan mediaosumia, kun nyt aiheesta puhutaan mediassa viikottain. Ravinteiden kierrätys on mukana myös Suomen hallituksen kärkkihankkeiden osiossa *Kiertotalouden läpimurto, vesistöt kuntoon*. Ravinteiden kierrätys on siis selvästi lyönyt läpi asiantuntijoiden ja vaikuttajien keskuudessa. Työtä on tehtävä vielä, jotta suuri yleisökin tunnistaisi ilmiön paremmin.

Toinen 2014 tehty strateginen päätös oli aloittaa pitkäjänteinen EU vaikuttajaviestintä, joka tuotti jo tulosta kun ravinteiden kierrätys sisältyi komission joulukuussa 2015 julkaisemaan kiertotaloussuunnitelmaan.

Säätiön vuoden 2015 pääviestit määriteltiin vuoden alussa ja niitä täsmennettiin ja muokattiin tarpeen mukaan:

1. ITÄMERITYÖ ON ILMASTOTYÖTÄ

Ilmastonmuutoksen ja Itämeren rehevöitymisen ratkaisut ovat samoja: siksi Itämerityö on ilmastotyötä. Suurimmat vaikutukset on saatavissa maataloudesta.

2. RAVINTEET KIERTOON MAALLA, MERI KUNTOON

Ravinnevuotojen estämiseksi Itämereen ja kestävän ruoantuotannon aikaansaamiseksi tulee ravinteet saada kiertoon maalla.

3. TÄMÄ KOSKEE KAIKKIA, JOTKA SYÖVÄT

Ravinteiden kierrätys koskee jokaista; tällä hetkellä ravinteita hukkaantuu jokaisessa ruokaketjun osassa.

4. RAVINTEIDEN KIERRÄTYS ON KESKEINEN OSA KIERTOTALOUTTA

Tabuden uusi malli pitää materiaalit mahdollisimman pitkään mukana tabuden arvoketjussa ja tuottaa mahdollisimman vähän hukkaa ja jätettä. Elintärkeiden ravinteiden pitäminen kierrossa tuottaa uutta liiketoimintaa, säästää arvokkaita resursseja ja on mahdollisuus pelastaa ympäristö, jossa elämme.

5. MAAPERÄN KUNTO VAIKUTTAA KAIKKEEN

Jotta maa toimii hiilinieluna eikä aiheuta päästöjä, tulee maaperän olla parhaassa mahdollisessa kunnossa. Tämä edellyttää ravinteiden tasapainoa, monivuotisuutta viljelyssä (pitkät juuret!) ja monimuotoisuutta maassa (mikrobit!). Maaperän hyvä kunto on myös ruoantuotannon edellytys.

Tapahtumat ja julkaisut

BSAG julkaisi jokavuotisen raportin sitoumusten edistymisestä sekä uusista sitoumuksista 10.2.2015 kun Helsingin Baltic Sea Action Summitista oli kulunut viisi vuotta. Raportti oli jaossa myös samana päivänä järjestetyssä *Tulevaisuuden ruokaketju*-kutsuvierastilaisuudessa Musiikkitalossa, Helsingissä.

Toinen kutsuvierastilaisuus *Ravinteiden kierrätys kiertotalouden ytimessä* järjestettiin 11.5. hallitusneuvotteluiden ollessa käynnissä, yhdessä SITRA:n ja LUT:n kanssa Finlandia-talolla. Tilaisuutta varten tehtiin esite, jossa nostettiin esiin kolme toimea, jolla Suomi voisi nousta ravinteiden kierrätyksen edelläkävijäksi ja hyötyä siitä myös taloudellisesti.

Samat teesit ravinteiden kierrätyksen mahdollisuuksista Suomessa ja tarvittavat toimet olivat esillä myös politiikan toimittajien aamukahveilla Huvilakadulla 3.2, joita BSAG:n hallituksen puheenjohtaja isännöi. Myös ympäristötoimittajille järjestettiin 2.7. retki Qvidjan kartanolle, jossa kiertomaatalouden toimia esiteltiin ja erityisesti Järki-hanke oli esillä.

Finlandia-talon toukokuinen tilaisuus sai syksyllä jatkoa SITRAn tilaisuudessa otsikolla *Ravinteiden kierrätyksen mahdollisuudet Suomelle*. Samassa yhteydessä julkistettiin Gaia Consultingin SITRA:lle tekemä raportti aiheesta. BSAG oli mukana myös raportin ohjaamisessa ja taustoittajana.

Kaikissa kolmessa ravinteidenkierrätykseen liittyvässä kutsuvierastilaisuudessa oli mukana myös toimittajia ja jokaisen tilaisuuden pääviestistä lähetettiin tiedotteet kattavalla jakelulla. Aihe sai hyvää näkyvyyttä mediassa.

EU-vaikuttajaviestintä

27.5. tapahtumaan *Nutrient cycling in Circular Economy* säätiö tuotti ravinteiden kierrätyksestä käsittelevän non-paperin *The Role of Nutrient cycling in Circular Economy* sekä esitteen *Nutrient cycling at the core of Circular Economy*.

Säätiö tuotti myös aiheesta lyhyemmän esitteen *EU needs to introduce a Nutrient Policy Framework and to integrate it into the Circular Economy Package*, jota laitettiin jakoon oman tilaisuuden lisäksi muun muassa maaliskuisessa *The 2015 European Circular Economy Conference*-kiertotalouskonferenssissa Brysselissä.

Tätä ja muita tuotettuja materiaaleja lähetettiin ja annettiin henkilökohtaisissa tapaamisissa myös mm. parlamentin kiertotalouteen liittyvän oma-aloitemietinnön laatimisesta vastaaville europarlamentaarikoille sekä komission virkamiehille.

Varainhankintaviestintä

BSAG:n varainhankinnan pääpaino oli vuonna 2015 joulukampanjassa, joka toteutettiin jälleen hyvässä yhteistyössä Suunnittelutoimisto Taivaan kanssa. Kampanjaa tähditti suomalaisten muusikkojen kalakarrikatyyrien merellinen orkesteri ja äänensä kampanjalle antoi laulaja Katri Helena. Kampanjaa varten luotiin jälleen kampanjasivut www.joululahjaitamerelle.fi, teknisenä toteuttajana J&C Company.

Kampanja toteutettiin massasähköpostilähetyksinä sekä henkilökohtaisina sähköpostikontaktointeina. Jo tutuiksi tulleiden sähköisten joulukorttien ja bannereiden lisäksi kampanjaan tehtiin tänä vuonna myös animaatiovideo yli 5000 euroa lahjoittaville. Lisäksi osallistujia kiitettiin aktiivisemmin Facebookissa ja Twitterissä ja pyrittiin aktivoimaan näkyvyyttä sitäkin kautta. Käytössä oli myös ensimmäisen kerran Facebook-markkinoija ProRatas.

Joulukampanja jäi hieman kovasta tuottotavoitteestaan mutta ohitti ilmeisesti kuitenkin selvästi muut vuonna 2015 järjestetyt saman aihepiirin joulukampanjat tuotossaan. Kampanja tuotti yhteensä 166.400 euroa, osallistujia oli 118 joista kymmenen teki yli 5000 euron lahjoituksen. Keskimääräinen lahjoitussumma oli 1.410 euroa, kun vuonna 2014 summa oli 1.523 euroa. Käsin poimittujen henkilökohtaisten kontaktointien määrää saatiin nostettua 1700:aan, selvästi yli tavoitteen.

Mielenkiintoista on huomata, että muiden toimijoiden kampanjoihin on yhä enemmän BSAG:n joulukampanjan piirteitä ja kampanjasta otetaan mallia muissa järjestöissä ja säätiöissä. Syksyllä 2015 varainhankintaan liittyvää viestintää tehtiin myös päivätyökeräyksen markkinoimiseksi kouluille. Yleisesti melko tuntemattomana toimijana BSAG:n on toistaiseksi ollut vaikea päästä yksityishenkilövarainhankintaan mukaan. Hyvin tehty taustatyö oikeiden henkilöiden tavoittamiseksi sekä uusien keinojen, kuten näyttelijä Jasper Pääkkösen kampanjavideon ja mobiilipelin käyttö, toivat kuitenkin toistaiseksi parhaimman tuloksen päivätyökeräyksen osalta, suhteellisen pienellä työllä. Päivätyökeräys tuotti runsaat 25.000 euroa ja sitä päätettiin jatkaa samalla pienellä panostuksella myös vuonna 2016.

Sitoumusviestintä

Vuorovaikutus sitoumuksen tekijöiden kanssa samoin kuin sitoumuskonseptista ja yksittäisistä sitoumuksista viestiminen on BSAG:lle oleellista ja sitä onnistuttiin vahvistamaan muun toiminnan rinnalla. Radikaalia nousua sitoumuksista viestimiseen ei kuitenkaan saatu vielä aikaan.

Erityisesti uusiin sitoumuksiin liittyvässä viestinnässä BSAG on auttanut sitoumuksentekijöitä, suunnitellut yhdessä viestintää, kommentoinut tiedotteita ja lehtijuttuja, tuottanut tekstiä, kontaktoinut toimittajia ja julkaissut jokaisesta sitoumuksista uutisen omilla kotisivuillaan (suomeksi ja englanniksi) sekä sosiaalisessa mediassa. Entistä aktiivisempi ote erityisesti jokaisen uuden sitoumuksen suhteen on näkynyt organisaatioiden oman viestinnän kehityksenä.

Kaikissa BSAG:n itse järjestämissä tapahtumissa sitoumuksentekijät pääsivät esille kertomaan omista toimistaan aiheeseen liittyen. Säätiö myös toi sitoumuksentekijöitä muiden tilaisuuksiin, joissa auttoi sisällön tuotannossa. Esimerkiksi BSAG osallistui Gotlannin Almedalsveckanin alla olevaan Östersjö-viikkoon ja toi Fazer Ruotsin paikalle kertomaan Fazerin sitoumukseen liittyvistä toimista.

Uusien sitoumuksien kehittämiseksi ja yhteistyökuvioiden vahvistamiseksi BSAG järjesti jälleen Ocean Race 60- purjehduksen otsikolla *Vaikuttajat merellä*. Osallistuneisiin noin kymmeneen liiketoiminnan ja politiikan päättäjään on purjehduksen jälkeen oltu yhteydessä ja sitoumusneuvottelut ovat käynnissä esimerkiksi Keskon (K-maatalous), SOK:n ja Unileverin kanssa.

Loppukesän ja syksyn aikana BSAG osallistui myös MTV3:lta esitettävän *Tulevaisuuden Suomi*-televisiosarjan suunnitteluun ravinteiden kierrätys-aiheen osalta. BSAG myös auttoi identifioimaan ja kontaktoimaan sopivia sitoumuksentekijöitä ja muita tahoja, jotka voisivat olla kiinnostuneita ratkaisujensa esittelystä ja ohjelman rahoituksesta. Tuotantoyhtiö Franck Median kanssa jatketaan yhteistyötä vuoden 2016 puolella.

BSAG järjesti sitoumuksentekijöille jokavuotisen *Baltic Sea Living Room*-tilaisuuden 22.9. Boathouse-ravintolassa Helsingin Liuskesaaressa. Tunnelmaltaan lämminhenkinen tapahtuma kokosi valtaosan aktiivisista sitoumuksentekijöistä ja yhteistyökumppaneista verkostoitumaan ja kuulemaan BSAG:n uutisia.

Uudet verkkosivut ja IT-uudistus

Vuoden 2015 aikana vietiin läpi mittava IT-järjestelmän uudistus, johon kuului säätiön kaikkien IT-toimintojen vieminen Microsoftin Office 365-pilvipalveluun. Samassa yhteydessä myös säätiön verkkosivut uudistettiin täysin.

Verkkosivujen sisällön tuottaminen tehtiin BSAG:n omasta toimesta, verkkosivujen designin teki Atelier Miyagi läheisessä yhteistyössä BSAG:n kanssa. Teknisenä toteuttajana toimi intialainen Ikione. Koko järjestelmäkokonaisuus otettiin käyttöön elokuussa, mutta valtaosin takuuseen kuulunut osioiden hiominen ja virheiden korjaaminen on jatkunut vielä vuoden 2016 alkupuolelle.

Sekä verkkosivujen että IT-uudistus vuoden 2015 aikana olivat huomattava ponnistus, joka kuitenkin pystyttiin tekemään muiden töiden ohessa. Järjestelmän viimeistelemineen sekä täysivaltainen käyttöönotto säätiön kaikkien työntekijöiden toimesta vaatii aktiivista toimintaa vielä vuoden 2016 puolella.

Sosiaalinen media ja muut viestintätoimet

Vuoden aikana säätiö on osallistunut Itämereen, ravinteiden kierrätykseen sekä kiertotalouteen liittyvään keskusteluun myös Facebookissa ja Twitterissä. Erityisesti Twitterissä säätiö on saanut paljon lisää seuraajia vuoden 2015 aikana, suurelta osin juuri näitä aihepiirejä seuraavista tahoista. Twitterissä läsnä ovat erityisesti viranomaiset, asiantuntijat, tutkijat, poliitikot ja elinkeinoelämä. Myös toimittajat seuraavat Twitter-keskustelua. Twitter-seuraajia BSAG:lla oli tammikuun lopussa 2016 yhteensä 1008 kappaletta ja Facebookissa tykkääjiä oli 3503.

Loppuvuodesta julkaistiin *pro bono* BSAG:lle tehty *Ravinteiden kierrätys*-mobiilipeli, jota markkinoidaan nuorille sekä heidän opettajilleen. Peli sai jonkin verran näkyvyyttä myös tiedotteen ja sosiaalisen median jakojen kautta mutta lisää markkinointia tarvitaan.

Myös BSAG:n uutiskirje julkaistiin tuttuun tapaan kesän alussa ja vuoden lopussa. Uutiskirjeen tilaajia oli vuoden 2015 lopulla 2713 kappaletta.

Loppuvuodesta 2015 aloitettiin ravinteiden kierrätystä ja sen yhteyttä Itämereen esittävän animaation työstämistä yhteistyössä SITRA:n ja teknisen toteuttajan Design Reformin kanssa.

III TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Säätiö jatkaa panostustaan ravinteiden kierrättämiseen ja erityisesti Suomen ravinteiden kierrätyspilotin toteuttamiseen ja koordinointiin. Säätiö pyrkii vaikuttamaan rakenteisiin ja teknisiin ratkaisuihin jotka edesauttavat Suomen eläinlannan jalostamista lannoitetuotteiksi. Tähän liittyvät läheisesti säätiön pyrkimykset valtiovallan kanssa edistää cleantech-teollisuuden kasvua Suomessa. Yhdessä kaikki edellä mainitut toiminnat vaikuttavat ratkaisevasti Itämeren tilaan. Osa tätä muutoksen aikaansaamista on viestinnällinen; se toteutetaan osittain suunnittelutoimisto Taivaan kanssa.

Säätiö toteuttaa EU-strategiansa vaikuttamalla päätöksentekoon koskien kiertotaloutta ja ravinteiden kierrättämistä osana sitä. Pääfokus on lannoite-, jäte ja vesiensuojelu lainsäädännön uudistusprosesseissa, päämääränä vaikuttaa siihen että EU:hun syntyy kierrätyslannoitteiden markkinat ja toimivat markkinamekanismit. Ravinteiden kierrätysraktaisuja edistetään myös aktiivisesti ESPP:n, EBA:n, ENA:n ja Ellen Mc Arthur Foundationin kanssa. Suunnitelmissa on tapahtumia sekä Brysselissä että Suomessa.

BSAG ylläpitää kontaktejaan St Petersburg Initiativeen edelleen päämääränään aktivoita venäläistä liike-elämää mukaan kestävään liiketoimintaan Itämeren ja alueen kaikkien asukkaiden hyväksi. BSAG/BSAG Sweden osallistuu Gotlannin Almedalsveckanilla heinäkuussa 2016.

Säätiö pyrkii edistämään laajempaa säätiöiden välistä yhteistyötä Itämeren alueella. Päämäärä on luoda yhteistoimintaa Elävä Itämeri säätiön, International Baltic Sea Foundation for Nature Conservation-säätiön, John Nurmisen säätiön, Baltic Sea 2020:n (Ruotsi), Zennström Philanthropies:in (Ruotsi) ja Östersjöfondenin (Ahvenanmaa) välille.